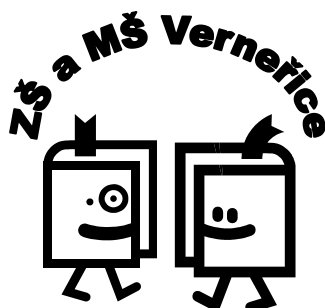

**TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM**
pro předškolní vzdělávání
PŘÍPRAVNÁ TŘÍDA

Objevovat, vědět, rozhodovat, respektovat, abychom v životě obstáli

Platnost: od 1. 9. 2007

Základní škola a Mateřská škola
Verneřice

POSLÁNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY / PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti formou prožitků v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků, založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů.

Rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost dětí a tím vytvořit základy celoživotního vzdělávání.

Obsah:

POSLÁNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY / PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY.....	2
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
3. CHARAKTERISTIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY.....	5
4. CHARAKTERISTIKA TŘÍDNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	6
5. CÍLE A PROSTŘEDKY:.....	6
6. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY.....	7
7. ZÁSADY PRÁCE.....	7
8. SPOLUPRÁCE S RODIČI.....	8
9. REŽIM DNE.....	8
10. ORGANIZACE VÝCHOVNÉHO A VZDĚLÁVACÍHO PROCESU V PŘÍPRAVNÉ TŘÍDĚ.....	8
11. VÝCHOVNÝ A VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY.....	9
12. MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ.....	16
13. VÝSTUPY.....	17
14. KATEGORIE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ.....	20
15. TÉMATICKÉ OKRUHY.....	21
16. KLÍČOVÉ KOMPETENCE.....	24
17. AUTOEVALUACE PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY A HODNOCENÍ DĚTÍ.....	30

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel:

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Verneřice
Redizo:	600076393
IČ	71012524
Adresa školy:	Mírové náměstí 141
Ředitel:	Mgr. Jana Kindlerová
Zástupce:	Hana Lukešová
Telefon:	412 559 063
E-mail:	zsvernerice@volny.cz
Www:	www.zsvernerice.cz
Zřizovatel:	Obec Verneřice
Adresa:	Mírové náměstí 141, Verneřice

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní charakteristika školy:

- Umístění: ve středu obce.
- Vybavení: odborné učebny, sportovní hala, tělocvična, školní hřiště, zahrada při MŠ, výpočetní technika, internet a e-mail pro žáky a pedagogy, učitelská knihovna.
- Součásti školy: MŠ: 1 oddělení;
ŠD: 1 oddělení;
školní jídelna;
přípravná třída: umístěna v prostorách školní družiny.
- Charakteristika pedagogického sboru:
celkem 16 pedagogů (ZŠ: 12; MŠ: 2; ŠD: 1; přípr. tř.: 1);
výchovný poradce;
školní metodik prevence;
mladý pedagogický sbor.

- Podmínky ke vzdělávání:

vybavení pomůckami, učebnicemi;

ICT technika (pro děti, žáky, pedagogy);

odborné učebny;

prostory pro sportovní užívání;

možnost využití KD ve Verneřicích pro kulturní akce;

akce pořádané školou pro děti, žáky, rodiče;

účast v soutěžích;

spolupráce na školních projektech;

exkurze, výlety, ozdravné pobyty;

poznávání regionu a okolí;

respektování, rozvíjení a zachování tradic v akcích školy;

spolupráce s rodiči a jinými subjekty;

návštěva školy a odloučených pracovišť po dohodě s pedagogy;

konzultační hodiny, třídní schůzky pro rodiče;

kulturní, sportovní, charitativní akce;

spolupráce pedagogů ze všech pracovišť.

3. CHARAKTERISTIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Přípravná třída je zřízena při Základní škole ve Verneřicích s počtem 7–15 dětí. Nezapočítává se do povinné školní docházky, děti se neklasifikují. Používá se dokumentace pro mateřskou školu. V pololetí a na konci školního roku děti obdrží tzv. Pochvalný list o návštěvě této třídy.

4. CHARAKTERISTIKA TŘÍDNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací program přípravné třídy se řídí programem mateřské školy¹, má však svá specifika daná propojením předškolního a základního vzdělávání, vzdělávání dětí se speciálními potřebami i dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Program trvá jeden školní rok. Je utvářen podle pravidel, která tomuto propojení odpovídají a podle kterých jej pedagog realizuje. Z tohoto důvodu je v tomto dokumentu uváděn program MŠ, který je rozšířen o komentáře týkající se přípravné třídy. V závěru školního roku pedagog vypracovává zprávu o průběhu předškolní přípravy v daném roce, zároveň provádí průběžnou diagnostiku, podle které navrhuje a realizuje potřebná pedagogická opatření.²

4.1 Poslání výchovné koncepce

Posláním koncepce mateřské školy / přípravné třídy je podporovat u dětí stále dokonalejší chápání okolního světa. Předávat a zprostředkovávat základní životní zkušenosti formou prožitků v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků, založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů. Vést děti k poznání, že mohou svou životní situaci ovlivňovat, že mohou jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodnou a co udělají, odpovídají.

Cílem je rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost svěřených dětí a tím vytvořit *základyceloživotního vzdělávání*.

5. CÍLE A PROSTŘEDKY

mateřská škola:

- objevovat zákonitosti přírody na základě prožitkového, problémového či projektového učení, tvořivé dramatiky;
- vést děti ke zdravému životnímu stylu;

¹ § 47 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

² Nástrojem průběžné diagnostiky je záznamový arch, který tvoří přílohu tohoto dokumentu.

- obnovovat dodržování místních tradic a zvyků;

přípravná třída:

- systematicky připravovat děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí k bezproblémovému začlenění do vzdělávacího procesu od 1. ročníku základní školy a předcházet tak u nich případným neúspěšným začátkům ve školní docházce, které by mohly ohrozit průběh jejich dalšího vzdělávání a tím i jejich perspektivy v dalším životě.
- Stanoveného cíle dosahovat uplatňováním nejrůznějších výchovně vzdělávacích prostředků, které svým obsahem i formou odpovídají stupni vývoje dětí. Základem je organizovaná činnost dětí – různé druhy her (didaktické, konstruktivní, soutěživé), rozhovor, učení, vycházky, pracovní, pohybové, hudební a výtvarné činnosti.

Těžiště práce spočívá v rozumové výchově, skládající se z několika složek (jazykové a komunikativní výchovy, rozvoje matematických představ a rozvoje poznání) a v rozvíjení zručnosti a praktických dovedností dětí, uplatnění výtvarné, hudební a tělesné výchovy.

6. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Nově přijaté dítě má možnost *postupné adaptace* za přítomnosti rodičů v přípravné třídě po celou dobu, jakou adaptace dítěte na nové prostředí vyžaduje.

Děti se podílejí na *vytváření pravidel soužití* ve své třídě (spolurozhodují o vině či nevině, odměně, nalézají způsoby řešení konfliktů apod.)

Pedagog vede děti k *sebehodnocení*. Dostatečně děti chválí a pozitivně hodnotí.

Preferujeme *partnerský vztah* mezi učitelkou a dítětem.

7. ZÁSADY PRÁCE

- Seznámení pedagoga s potřebami a specifiky žáka;
- průběžná diagnostika;
- hodnocení a sebehodnocení výchovně vzdělávacího procesu; motivační složka hodnocení jevů, které žák zvládl;
- využívání specifických pomůcek, metod a forem práce;
- individuální náprava pod vedení pedagogického pracovníka;
- spolupráce s rodinou;
- promyšlené střídání činností s ohledem na rovnováhu psychického zatížení dětí (střídání náročnějších činností s méně náročnými);

- délka vyučovací činnosti (zaměstnání) je určena předmětem činnosti, stavem pozornosti dětí či jejich únavy.

8. SPOLUPRÁCE S RODIČI

Navázání kontaktu s rodinou a získání její důvěry je velkým přínosem pro práci v přípravné třídě a pro vzdělávací dráhu dětí. Pedagog se snaží o kontakt s rodinou, vzbuzuje u rodičů zájem o výsledky činnosti dětí, informuje o úspěších i problémech. Rodiče jsou průběžně informováni o tom, jak mohou svým dětem pomoci (návštěvy rodičů v zařízení, na besídkách či jiných společných akcích, výletech, schůzkách rodičů aj.).

9. REŽIM DNE

- 7,30 - 8,00 scházení, spontánní činnosti, práce ve skupinkách, individuální péče, logopedická prevence a péče, tělovýchovné chvílky
- 8,15 - 8.30 ranní kruh³
- 8,30 - 9,00 osobní hygiena, ranní svačina (děti si svačiny nosí z domova)
- 9,00 - 10,00 řízené i volné činnosti ve skupinách podle vzdělávací nabídky; plnění úkolů podle tématických celků
- 10,00 - 11,30 příprava na pobyt venku, pobyt venku
- 11,30 - 11,40 osobní hygiena

10. ORGANIZACE VÝCHOVNÉHO A VZDĚLÁVACÍHO PROCESU V PŘÍPRAVNÉ TŘÍDĚ

Program pro přípravnou třídu je zpracován do okruhů učiva, vychází z okruhů třídního vzdělávacího programu mateřské školy. O tom, co a v jakém rozsahu budou jednotlivé děti schopny zvládnout a o konkrétním výběru činností rozhoduje třídní učitel, který děti i jejich

³ **Ranní setkání** je doba, kdy děti v kruhu na koberci vítají nový den, vzájemně se pozdraví a společně si dle výběru zazpívají písničku. Je to prostor pro sdělení zážitků, pro učení vzájemného naslouchání a komunikace. Vede k rozvoji pocitu sounáležitosti ke skupině - řídě. V kamarádkém kruhu probíhají také oslavy narozenin a svátků dětí a učitelek. Děti se učí formulovat přání kamarádovi, podat správnou ruku, udržet oční kontakt. Oslavenec si zvolí písničku, kterou si přeje, aby mu ostatní zazpívali. Potom podělí děti dobrotami, které pro všechny přinesl a tím se učí nesobeckému, kamarádkému vztahu ke všem ostatním. Ranní setkání slouží rovněž ke sdělení obsahu dopoledních činností.

specifické problémy zná. S dětmi postupuje takovým tempem, aby je práce zaujala a v co největší míře napomáhala jejich rozvoji.

Na samotném počátku se začíná obvykle hygienickými návyky a přizpůsobením se kolektivu. Pomalu se přechází k didaktickým a konstruktivním hrám, při kterých děti hravou formou pochopí daný úkol a snáze jej zvládají. Všechno má ve třídě své místo, svůj řád pro snadnější zapamatování toho, co kam patří a k čemu slouží.

Učitelka vede kolektiv dětí k utváření příjemného prostředí a radostného ovzduší, aby děti odcházely domů s pocitem uspokojení z prožitého dne a těšily se na další.

K plnění výchovných a vzdělávacích úkolů jsou využívány tradiční i netradiční metody a formy výuky, děti jsou motivovány, vzbuzuje se jejich zájem o zadaný úkol a jeho dokončení. Délka zaměstnání se určuje individuálně podle stavu pozornosti dětí či jejich únavy. Na konci přípravné třídy by měly být děti schopny soustředit se asi 20 minut.

11. VÝCHOVNÝ A VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Výchovný a vzdělávací obsah přípravné třídy je rozpracován do následujících okruhů:

- vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků;
- rozumová výchova (oblast jazyková a komunikativní, oblast matematických představ, oblast rozvoje poznání);
- hudební výchova;
- výtvarná výchova;
- pracovní výchova;
- tělesná výchova.

Učivo jednotlivých okruhů může být propojeno (např. pracovní výchova a výtvarná výchova). Jazyková, hudební výchova a vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků prolíná celým vyučovacím procesem.

11.1 Vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků

- přizpůsobit se režimu dne;
- navazovat sociální vztahy, přijatelnou formou komunikovat;
- zapojovat se do činnosti ve třídě;
- zachovávat pravidla chování (poděkovat, omluvit se, neskákat do hovoru);
- porozumět běžným pokynům, podřídit se jim;

- samostatně plnit úkol zadaný učitelem;
- soustředit se na hru nebo vykonávaný úkol;
- mít povědomí o tom, co je dobré a špatné;
- chápat souvislost mezi tím, co se udělá teď a později;
- přijmout úkol, cítit zodpovědnost za jeho splnění, překonat pohodlnost, zvykat si na přiměřené ocenění výkonu, vážit si práce druhých;
- samostatně se oblékat, obouvat, vázat klíčky, stolovat, používat příbor;
- pomáhat dětem, které to potřebují, neubližovat si navzájem;
- udržovat pořádek ve svých věcech, udržovat čistotu oděvu;
- umývat si ruce po použití WC a před jídlem, používat kapesník;
- uklízet hračky a pomůcky, mít radost z upraveného prostředí;
- projevovat kladné postoje v péči o přírodu.

11.2 Rozumová výchova

11.2.1 Oblast jazyková a komunikativní⁴

Cíl: systematické rozšiřování slovní zásoby a vytváření správné gramatické stavby jazyka. Rozvíjení komunikativních dovedností, které jsou jak základem dorozumění, tak předpokladem k získávání dalších vědomostí. Rozvoj plynulého vyjadřování, paměti a myšlení.

Vzbuzení zájmu o knihu, o dětskou literaturu.

Osvojení několika básní, říkanek. Dramatizace.

Obsah:

- rozšiřování slovní zásoby, její aktivní používání;
- rozvíjení komunikativních dovedností pomocí promyšlených otázek a cílených didaktických her, pomocí obrázků, hraček atd;
- tvoření jednoduchých odpovědí;

⁴ Na jazykovou výchovu se klade důraz při každé činnosti v průběhu dne – při hrách, vycházkách aj. Řeč dítěte se systematicky podněcuje a kladně hodnotí i při jen částečném úspěchu. Na špatný tvar slova se neupozorňuje, tvar se zopakuje gramaticky správně. Dětem s poruchami výslovnosti může být poskytnuta péče školního logopeda nebo prostřednictvím logopedické poradny.

- vedení dětí k povědomí o gramatické správnosti prostřednictvím pohádek, povídek;
- vedení dětí ke správné výslovnosti, hlasitosti i správnému tempu řeči;
- zvládání běžné dorozumívací situace – ptát se, odpovídat, vyřídit jednoduchý vzkaz;
- rozvíjení dialogu mezi učitelem s dětmi – jednoduché vyprávění, popis, vlastní prožitky a přání;
- soustředění pozornosti na poslech pohádky, pochopení textu, postupně reprodukovat jednoduše obsah, pochopit souvislosti;
- memorování pohádek, říkanek, recitace básniček – nejdříve společně s učitelem, postupně samostatně;
- příprava na analyticko – syntetické činnosti pomocí rytmizace říkadel, vytleskávání, sluchové rozlišování délky samohlásek;
- popis obrázků., řazení obrázků podle časové posloupnosti, vyprávění podle obrázků;
- dramatizace pohádky;
- seznámení s knihami, orientace v dětské obrázkové knize, encyklopedii, pohádce, dětském časopise (pozitivní vztah ke knize – neničit);
- tvoření vět k obrázkům, motivace ke čtení;

11.2.2 Oblast matematických představ

Cíl: rozvíjení logického myšlení, úsudku a přesného vyjadřování, prostorové představivosti a orientace v prostoru.

Vytváření prvotních představ o čísle.

Intuitivní seznámení s některými matematickými pojmy na základě činností žáka.

Osvojení si základních prvků numerace v oboru přirozených čísel do 5.

Obsah:

- třídění předmětů (zvláště podle vlastností);
- vytváření různých konkrétních souborů;
- orientace v prostoru (před, za, nad, pod, vedle, blízko, daleko, nahoře, dole, vpravo, vlevo);
- porovnávání souboru předmětů přiřazováním (stejně, více, méně);

- přirozená čísla 1 – 5, číselná řada;
- počítání předmětů v daném souboru (po jedné);
- vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků;
- používání čísla s vyjádřením počtu a pořadí (první, poslední);
- poznávání geometrických tvarů (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník – práce se stavebnicemi, vyhledávání v okolí dítěte);
- poznávání geometrických těles: krychle, koule, válec;
- skládání obrazů z geometrických tvarů, stavby ze stavebnice, kreslení na čtverečkovaném papíře).

11.2.3 Oblast rozvoje poznání

Cíl: Rozvoj poznání dítěte – seznamování se základními poznatky o životě společnosti a přírodě v jeho nejbližším okolí.

Obsah:

- jméno, adresa;
- rodina, rodiče, sourozenci;
- byt, zařízení;
- zvyky, tradice;
- škola, chování ve škole;
- získávání kladného vztahu ke škole;
- orientace v okolí, chování na ulici, dopravní prostředky;
- město, ulice, dům, okolí, cesta do školy;
- pozdrav, osvojování základních společenských pravidel;
- péče o zdraví;
- pojmenování částí těla, rozlišovat pravou a levou stranu;
- příroda kolem nás v průběhu ročních období;
- stromy, květiny (ochrana přírody);
- ovoce, zelenina;
- seznámení s domácími a některými volně žijícími zvířaty, užitečnost zvířat pro lidi (neublížovat, vztah ke zvířatům);
- pozorování práce dospělých v různých prostředích;

- postupné vytváření časových představ (dnes, včera, zítra, ráno, večer, dny v týdnu, roční období).

11.2.4 Hudební výchova⁵

Cíl: povzbuzování muzikálnosti dětí a jejich pohybové kultury. Jednoduchá rytmicizace, tanec. Nácvič jednoduchých písní a tanců.

Obsah:

- dechová cvičení;
- rozlišování zvuků hudebních nástrojů;
- rytmicizace říkadel;
- zpěv písniček s důrazem na správnou melodii a rytmus;
- zpěv společně s učitelem a později až k samostatnému projevu;
- vytleskávání rytmu, vyjadřování pohyby;
- zpěv tiše – nahlas, silný – slabý tón;
- reagování na pokyny – kdy začít;
- hra na jednoduché hudební nástroje;
- vystižení rytmu – tleskáním, bubínkem...;
- vyjádření hudby přirozeným pohybem;
- poslech hudby, písniček;
- poznávání známých písní podle úryvku melodie;
- nácvič tanečků.

11.2.5 Výtvarná výchova

Cíl: vytváření základních dovedností práce s tužkou, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti a grafomotoriky. Rozeznávání základních barev. Vytváření vztahu k prostředí.

Obsah:

⁵ Děti jsou muzikální, mají rády hudbu. Proto se tyto aktivity zařazují při různých činnostech v průběhu dne – přispívají k odreagování dětí, překonávání únavy a vedou ke koncentraci pozornosti.

- vytváření základních dovedností⁶ – práce s tužkou (správné držení tužky), štětcem a barvami, rozmývání barev;
- využívání plochy papíru (nahore, dole);
- cvičení v rozeznávání základních barev a poznávání doplňkových;
- kreslení na velkou plochu papíru;
- kreslení křídou na tabuli, kreslení houbou;
- práce s omalovánkami;
- dokreslování obrázků;
- obkreslování s cílem nácviku opisování z tabule či knihy;
- kreslení a malování na různé náměty na základě vlastní volby i na dané téma (ilustrace k pohádce – postavy, dopravní prostředky, zvířata, náměty z přírody aj.);
- dekorativní práce (vyzdobení pozvánky, vánoční přání...);
- vystřihování, nalepování;
- rozvoj jemné motoriky a grafomotorické dovednosti potřebné k výuce psaní;
- vizuální vnímání odlišnosti různých tvarů, rozměrů;
- rozlišování čar a vlnovek, barev, dlouhý, krátký – podobnosti a odlišnosti (různé druhy čar – svislé, šikmé, rovné, vlnovky, smyčky, „psaní do linek“, pokusy o „psaní“ hůlkovým písmem);
- pozorování obrázků, cvičení pozorovací schopnosti;
- pěstování citu pro úpravu a čistotu práce.

11.2.6 Pracovní výchova

Cíl: umožnit dětem radost z pohybu, rozvíjet jejich základní pohybové dovednosti, posilování pohybové výkonnosti a zvyšování tělesné zdatnosti.

Obsah:

- vytváření hygienických návyků, sebeobsluha, stolování;
- skládání stavebnic (kostky, lego, puzzle);
- hry s korálky (koordinace rukou a zraku);
- tvoření z modelíny – zvládání základních dovedností – mačkání, hnětení, válení, prostorová představivost;

⁶ Dbát na správné držení tužky u leváků.

- používání jednoduchých pracovních nástrojů – bezpečnost;
- práce s papírem – stříhání, vystřihování, vytrhávání, nalepování, skládání;
- používání různých materiálů a technik;
- dodržování stanoveného postupu při práci – pozorně sledovat zadání, dokončit začatý úkol, uklízet hračky a materiál, spolupracovat s druhými, nerušit ostatní při práci;
- udržování čistoty při práci, s pomocí vyučujícího udržovat vzhled třídy, vytváření vztahu k prostředí školy;
- plnění drobných úkolů ve třídě – rozdávání a uklízení pomůcek, zalévání květin, mazání tabule apod.;
- rozvíjení vůle, cílevědomosti, soustředěnosti prostřednictvím pracovní aktivity;
- vytváření poznatků o významu práce (úměrně věku);
- upevňování kladného vztahu k práci (radost z vykonané práce);
- šetrné zacházení s předměty;
- využívání všech vhodných příležitostí k uplatnění takových činností, které zlepšují manuální zručnost a jemnou motoriku, která je základem pro výuku psaní.

11.2.7 Tělesná výchova

Cíl: umožnit dětem radost z pohybu, rozvíjet jejich základní pohybové dovednosti, posilování pohybové výkonnosti a zvyšování tělesné zdatnosti.

Obsah:

- nácvik správného držení těla;
- seznamování s prostředím tělocvičny (respektování pravidel – rozvíjení základních pohybových dovedností dětí);
- pohyb podle pokynů, napodobování pohybu zvířat;
- orientace v prostoru;
- dechová a uvolňovací cvičení;
- chůze po schodech, po lavičce či jiném nářadí;
- výstupy a sestupy po žebřinách;
- běh, skoky, poskoky, přeskoky přes nízké překážky (kotoul), skoky z místa, seskoky na měkkou podložku;
- hry s míčem – házení, chytání, koulení, přehazování, házení na cíl;
- přetahování

- rovnováha
- tanečky a písně (prostupují celým vyučovacím procesem);
- hry na sněhu (bezpečnost);
- plavání (podle možností);
- jízda na koloběžce, tříkolce (podle možností); zdravotní cviky.

12. MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ⁷

Přípravný ročník využívá prostory školní družiny. Třída je prostorná, rozdělená na část pro vyučování (stolečky, židličky) a část pro hravé činnosti, tanečky, dramatizaci atd.

Pomůcky pro ŠD a přípravnou třídu jsou doplňovány průběžně dle finančních možností.

Náčiní a náradí mohou děti využívat nejen ve třídě, ale jsou jim k dispozici i veškeré pomůcky a prostory školy (mimo rozvrh školy). Totéž platí o využití pomůcek ze školního kabinetu (stavebnice, magnetické tabulky, geometrické tvary, písmenka...).

Dětem je k dispozici počítačová učebna - výukové programy a počítačové hry (pexeso...), videotéka (pohádky, BESIP, programy BOZ...).

⁷ uceleně viz podmínky ke vzdělávání, bod 2, charakteristika školy

13. VÝSTUPY:

rozvoj činností a okruh znalostí, ke kterým by dítě na konci přípravné třídy mělo dospět.⁸

Sebeobsluha:

- myje si ruce, čistí si zuby, češe se atd.;
- samostatně používá toaletu;
- samostatně se obléká, uklízí si oblečení;
- samostatně jí, používá nůž, vidličku;
- udržuje kolem sebe pořádek a čistotu;
- dovede po sobě uklízet.

Motorika:

- dobře chodí po schodech nahoru a dolů;
- při chůzi nevráží do ostatních;
- běhá, skáče, přebíhá, skáče přes švihadlo;
- hraje si s drobnými předměty, s velkými kostkami, dovede stavět ze stavebnice;
- umí zaujmout různé pozice, udržuje rovnováhu;
- kontroluje své tělo;
- zúčastňuje se různých pohybových her;
- pohybuje se v prostoru podle daných pokynů;
- udrží rytmus (rytmický tanec).

Sociální dovednosti:

- dovede jednat s ostatními, zná a používá jména spolužáků i dospělých;
- navazuje a udržuje přátelství;
- dovede požádat o pomoc dospělé, kamarády;

⁸ RVP PV, 2004: **Očekávané výstupy** jsou dílčí výstupy vzdělávání, které je možno obecně považovat v této úrovni vzdělávání za dosažitelné. Jsou formulovány tak, aby měly **charakter způsobilostí** (kompetencí). Nejedná se o výčet jednotlivých schopností, poznatků, dovedností kognitivních i praktických, postojů a hodnot, ale o jejich vzájemné propojení, o jejich jednoduché soubory **dítětem prakticky využitelné**. Tyto výstupy jsou formulovány pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje, s tím, že jejich dosažení **není pro dítě povinné**. Každé dítě může v čase, kdy opouští mateřskou školu, dosahovat těchto výstupů v míře odpovídající jeho individuálním potřebám a možnostem. Pedagog má při své práci sledovat proces osvojování těchto způsobilostí jak v rámci třídy dětí, tak u jednotlivých dětí a postupovat tak, aby děti získávaly co nejvíce.

- přijímá zodpovědnost za své činy;
- dovede se orientovat na známých místech i bez dozoru;
- dovede se přemísťovat ve známém prostředí;
- uznává autoritu dospělého, projevuje k němu pozitivní vztah;
- zachovává běžná pravidla společenského chování: zdraví při příchodu, odchodu, poděkuje, omluví se;
- dodržuje soužití se skupinou vybranou i libovolnou;
- dovede se soustředit, nevyrušuje ostatní z činnosti.

Oblast jazyka, komunikace:

- dovede poslouchat a klást jednoduché otázky;
- naslouchá celému příběhu během vyprávění;
- vypravuje o svých zkušenostech, událostech v logické návaznosti;
- doved reagovat na pokyny;
- aktivně se zapojuje do společné konverzace;
- má schopnost komunikovat v různých prostředích a při komunikaci bývá ostatními pochopeno;
- umí zacházet s knihou;
- dotazuje se na pojmenování písmen;
- napodobuje psaní;
- napíše své jméno nebo iniciály;
- umí používat aktivně základní slovní zásobu;
- chápe obsah čteného, dovede reprodukovat;
- memoruje básničky, říkanky, přísloví;
- dovede pojmenovat předměty denního použití;
- umí vyprávět pohádku, dramatizovat ji.

Oblast matematických, časových a prostorových představ:

- vnímá a poznává časové vztahy: začátek, prostředek, konec, první, poslední, nyní, před, potom, včera, dnes, zítra, rychle, pomalu, dny v týdnu, roční období;
- vnímá a poznává kvantitativní vztahy: hodně, málo, víc než, stejně, více, méně, všechno, nic, stejný, jiný, tolik jako, několik, plný, prázdný;

- vnímá a poznává prostorové vztahy: uvnitř, vně, nahoře, dole, před, za, nad, pod, tady, tam, první, poslední, vedle, blízko, daleko, na jedné straně, na druhé straně, vpravo, vlevo – řadí předměty na základě podobnosti či odlišnosti, podle určitých vlastností;
- poznává a rozlišuje geometrické tvary; kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník;
- umí počítat předměty v daném souboru;
- tvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků;
- používá číselné řady 1 – 5 pro počítání předmětů.

Hudební projev:

- zpívá písničku s důrazem ba správnou melodií a rytmem;
- zpívá ve skupině podle pokynů;
- vytleskává rytmus;
- vyjadřuje daný rytmus pohyby;
- doprovází zpívané písně na jednoduchý hudební nástroj (bubínek, dřívka...) s důrazem na rytmus;
- naslouchá částem hudebních skladeb, vyjadřuje pocity a dojmy z poslechu;
- umí zatančit jednoduché tanečky s důrazem na ladnost a přesnost pohybu.

Výtvarný projev:

- poznává barvy;
- ovládá a používá základní techniky výtvarného projevu;
- dovede vybarvovat obrázek;
- dovede obkreslovat;
- dovede vystříhovat základní obrazce;
- modeluje i maluje podle předlohy i vlastních představ;
- na obrázcích, které kreslí, jsou rozpoznatelní lidé či předměty.

14. KATEGORIE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ

Dítě a jeho tělo – vzdělávací oblast biologická

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků

Dítě a jeho psychika – vzdělávací oblast psychologická

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- poznávání sebe sama
- rozvoj schopností sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý – vzdělávací oblast interpersonální

- seznamování s pravidly ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, dětské herní skupině)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost – vzdělávací oblast sociálně kulturní

- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět – vzdělávací oblast enviromentální

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

15. TEMATICKÉ OKRUHY

Podtémata: týdenní celky:

Tematický okruh: první poznání

- ❖ Jak se jmenuješ? Seznamujeme se.
- ❖ Zajíček na návštěvě.
- ❖ Moje rodina. U nás doma.
- ❖ S čím si nejraději hraji. Moje neoblíbenější hračka.
- ❖ Pavučinka přátelství.
- ❖ Kluci a holky z naší školky.
- ❖ Vlaštovičko, leť!

Tematický okruh: barevný podzim

- ❖ Lesní hostina - houby. Náš táta šel na houby.
- ❖ Podzim na zahrádce – ovoce.
- ❖ Podzim na zahrádce – zelenina.
- ❖ Malířův podzim - lesní plody, barevné listy.
- ❖ Kampak letíš, dráčku? Není drak jako drak.
- ❖ Zvědavé sluníčko.

Tematický okruh: bude zima, bude mráz

- ❖ Kdo žije v lese? Zvířátka přezimují.
- ❖ Ježek Bodlinka.
- ❖ Prší nebo sněží.
- ❖ Návštěva v divadle.
- ❖ Pozor nebezpečí! Prevence drogových závislostí.

Tematický okruh: Vánoce přicházejí

- ❖ Přinesou nám zimní čas? Mikuláš a čert.
- ❖ Adventní čas-Barborky, adventní kalendář.
- ❖ Adventní čas - betlém, dárky pro radost.
- ❖ Vánoce ťukají na okénko.

Tematický okruh: jsem zdravý jako rybička

- ❖ Mám nemocného kamaráda. Zdraví a nemoc.

- ❖ Ubrousku, prostři se. Zdravá výživa a životní styl.
- ❖ Vidím, slyším, cítím. Lidské tělo.
- ❖ Když Alenka stůně.

Tematický okruh: padá sníh, pojedeme na saních

- ❖ Sněhulák je velký pán.
- ❖ Za polárním kruhem.
- ❖ Vyprávěnky u kamen.
- ❖ Volá, volá vločka vločku.
- ❖ Ptáci v zimě.
- ❖ Zimní radovánky.
- ❖ Svatý Valentýn.

Tematický okruh: probuzená příroda

- ❖ Jaro ťuká na okénko. Ptačí hnízda.
- ❖ Mláďata na našem dvorku.
- ❖ Ježku, vstávej!
- ❖ Jaro je tady. Vítání jara.
- ❖ Prší, prší, jen se leje.
- ❖ Velikonoce, svátky jara. Hody, hody...
- ❖ Pohádky o vodě.
- ❖ Pes, věrný kamarád. Můj domácí mazlíček.
- ❖ Maminky mají svátek.

Tematický okruh: hrajeme divadlo

- ❖ My jsme kapela.
- ❖ Máme maškarní bál.
- ❖ Návštěva divadla.
- ❖ Maminky mají svátek.

Tematický okruh: místo, kde žiji

- ❖ Moje rodina.
- ❖ Na zemi, ve vodě, ve vzduchu. Doprava, dopravní prostředky.
- ❖ V obchodě.
- ❖ Návštěva ve škole.
- ❖ Jdeme k zápisu.

Tematický okruh: hry a radovánky

- ❖ Všichni jsme kamarádi.
- ❖ Letní louka. Květiny a hmyz. Kouzelné brýle.
- ❖ Jedeme do zoologické zahrady. Školní výlet.
- ❖ Indiánské léto.
- ❖ Hurá, prázdniny!

16. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Všemi oblastmi i výstupy výchovy a vzdělávání se prolínají klíčové kompetence, které jsou důležité jako příslib dalšího příznivého rozvoje. Úroveň kompetencí předškolního dítěte

je obecně dosažitelná. Smysl klíčových kompetencí spočívá v představě, kam směřovat, oč usilovat.⁹

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za **klíčové** považovány tyto **kompetence**:

- **kompetence k učení**
- **kompetence k řešení problémů**
- **kompetence komunikativní**
- **kompetence sociální a personální**
- **kompetence činnostní a občanské**

Předpokládá se, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni:

16.1 Kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů;
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení;
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije;
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;

⁹ Klíčové kompetence představují cílové stavy, k jejichž naplňování by mělo společně směřovat veškeré vzdělávání. Každá vzdělávací etapa v tomto směru přispívá svým dílem a každá je dalším rozvoji a zdokonalování těchto kompetencí otevřená. Ve všech etapách je jedním z cílů vzdělávání vybavit každého jedince souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro něho dosažitelná. (RVP ZV, 2004)

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům;
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých;
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

16. 2 Kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem;
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého;
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost;
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích;
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti;
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit;
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit;
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

16.3 Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog;
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.);
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci;
- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou;
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní;
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím;
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.);
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

16.4 Sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej;
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky;
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost;
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy;

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí;
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim;
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout;
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem;
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

16.5 Činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat;
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky;
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem;
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá;
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých;
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění;
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky;
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat;

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat;
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu;
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit;
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

17. AUTOEVALUACE PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY A HODNOCENÍ DĚTÍ

- Přípravná třída je součástí autoevaluace základní školy, jejíž hodnocení probíhá v dvouletém cyklu.
- Učitelka průběžně vyhodnocuje výchovné a vzdělávací činnosti, výsledky využívá pro zkvalitnění a upravení dalších činností.
- Společně s dětmi hodnotí jejich činnosti.
- Hodnocení využívá při rozhovoru s rodiči, když jim o dítěti podává informace.
- K hodnocení dětí využívá diagnostické činnosti za účelem prevence při vyrovnávání případných nedostatků v rozvoji a učení dítěte, aby bylo plně využito jeho individuálního potenciálu a vzdělávání dítěte v přípravné třídě tak bylo maximálně efektivní.
- Diagnostická činnost je prováděna pravidelně a systematicky: zahrnuje vstupní diagnostiku (podklady PPP, logopeda...) a průběžnou, podle které realizuje potřebná pedagogická opatření.
- Nástrojem k rozpoznání vzdělávacích potřeb dítěte slouží záznamový arch, který pedagog zpracovává jednou za čtvrtletí školního roku.
- Záznamové archy jsou podkladem pro vypracování závěrečné zprávy při ukončení docházky do přípravné třídy a přechodu do základní školy.

Příloha: Záznamový arch pro dítě v přípravné třídě

Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě

(podklad pro cílenou podporu vzdělávacích pokroků dítěte z pohledu jeho školní způsobilosti)

Jméno dítěte:.....Datum narození:.....

Data jednotlivých záznamů:.....

Jméno učitelky:.....

Dítě **navštěvovalo** – **nenavštěvovalo** mateřskou školu.

Dítě **má** – **nemá** odloženou školní docházku.

Stupnice pro hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilostech):

1 – dosud nezvládá (má vážnější obtíže)

2 – zvládá s vynaložením maximálního úsilí

3 – přetrvávají problémy (občasné, dílčí)

4 – zvládá spolehlivě, bezpečně

N – není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se)

1. Praktická samostatnost (fyzický rozvoj a pohybová koordinace, sebeobsluha)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>I:</i>	<i>II:</i>	<i>III:</i>	<i>IV:</i>	<i>Poznámky</i>
Je dostatečně fyzicky vyspělé					
Jeho pohyby jsou koordinované (hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)					
Samostatně se obléká					
Je samostatné při jídle					
Je samostatné při zvládnání pravidelných denních úkonů osobní hygieny					
Udrží kolem sebe pořádek (je schopné samostatně připravit či uklidit pomůcky, srovnat hračky apod.)					
Dovede si samo poradit s běžnými problémy (např. uklidí po sobě papír od sušenky, nalije si nápoj, utře rozlitý čaj, zalije květiny ...)					
Dokáže se postarat o své věci					

2. Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>I:</i>	<i>II:</i>	<i>III:</i>	<i>IV:</i>	<i>Poznámky</i>
Vyzná se ve svém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky...)					
Rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se setkává (má základní poznatky o světě přírody i o životě lidí)					
Ve známém prostředí se pohybuje a vystupuje samostatně					
S pomocí dospělého se dovede zorientovat v novém prostředí					
Dovede vyřídít jednoduchý vzkaz					
Dokáže si vhodně říci o to, co potřebuje					
Odhadne nebezpečnou situaci, neriskuje					

3. Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>I:</i>	<i>II:</i>	<i>III:</i>	<i>IV:</i>	<i>Poznámky</i>
Zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne)					
Vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas					
Projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách					
Reaguje přiměřeně na drobný neúspěch					
Dovede odložit přání na pozdější dobu					
Dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci					

4. Sociální samostatnost (soužití s vrstevníky, uplatnění se ve skupině vrstevníků, komunikace, spolupráce, spolupodílení se)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>I:</i>	<i>II:</i>	<i>III:</i>	<i>IV:</i>	<i>Poznámky</i>
Uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)					
Dovede se vcítit do potřeb druhého dítěte					
Dokáže vyslovit a obhajovat svůj názor					
Dokáže vyjednávat a dohodnout se					
Dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se či naopak nezúčastnění se					
Komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi					
Při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem					
Pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit					

5. Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, úroveň komunikace

<i>Sledovaný jev</i>	<i>I:</i>	<i>II:</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
Vyslovuje správně všechny hlásky					
Mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.					
Mluví gramaticky správně (tj. využívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)					
Rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v prostředí					
Má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů					
Rozumí pojmům vyjadřujícím časoprostorovou orientaci (nad, pod, dole, nahoře, včera, dnes, později...)					
Užívá správně uvedených časoprostorových pojmů					
Zná bezpečně pojmosloví geometrických tvarů (kruh, čtverec...) a správně jich užívá					
Dokáže správně pojmenovat barvy					
Běžně komunikuje s dětmi i dospělými, je schopno dialogu, v komunikaci si je jisté (nevyskytují se pravidelná nedorozumění)					

6. Lateralita ruky, koordinace ruky a oka, držení tužky

<i>Sledovaný jev</i>	<i>I:</i>	<i>II:</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
Upřednostňuje užívání P či L ruky při kreslení či jiných činnostech, kde se reference uplatňuje					
Je zručné při zacházení s předměty, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí...)					
Tužku drží správně (špetkový úchop, uvolněné zápěstí)					
Dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (popř. písmena)					

7. Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>I:</i>	<i>II:</i>	<i>III:</i>	<i>IV:</i>	<i>Poznámky</i>
Rozlišuje podstatné znaky předmětů (rozlišuje barvy, tvary, figuru a pozadí)					
Rozlišuje zvuky (slyší hlásku ve slově)					
Dovede pracovat se strukturou slov (zvládá hrát slovní fotbal, odebere počáteční či konečnou hlásku ve slově, dovede vytleskat ve slově dvě slabiky)					
Dokáže najít rozdíly na dvou obrázcích či na dvou podobných slovech					
Dovede složit obrázek z několika tvarů a slovo z několika slabik					
Postřehne změny ve svém okolí					

8. Logické a myšlenkové operace (porovnávání, třídění, řazení, číselné představy, řešení problémů)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>I:</i>	<i>II:</i>	<i>III:</i>	<i>IV:</i>	<i>Poznámky</i>
Dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.)					
Dovede třídít předměty dle daného kritéria (roztřídí korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)					
Dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky)					
Vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti)					
Přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy)					

9. Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení

<i>Sledovaný jev</i>	<i>I:</i>	<i>II:</i>	<i>III:</i>	<i>IV:</i>	<i>Poznámky</i>
Dovede soustředit pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10-15 min.), neodbíhá od nich					
Soustředí se i na ty činnosti, které nejsou po ně aktuálně zajímavé (které mu byly zadány)					
Dokáže si záměrně zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat					

10. Pracovní chování, soustředěná pracovní (učební) činnost, záměrné učení

<i>Sledovaný jev</i>	<i>I:</i>	<i>II:</i>	<i>III:</i>	<i>IV:</i>	<i>Poznámky</i>
Dokáže přijmout úkol či povinnost					
Dokáže postupovat podle pokynů					
Zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí k jejich dokončení					
Dovede odlišit hru od systematické práce					
„Nechá“ se získat pro záměrné učení					
Neruší v práci ostatní					

Pracovní poznámky učitelky – závěry z jednotlivých etap hodnocení

Datum záznamu	Aktuální vzdělávací potřeby dítěte a závěry pro pedagogickou činnost v další etapě

Pokyny, kdy a jak arch používat.

Dítě, které absolvuje přípravnou třídu základní školy, by mělo být na takové úrovni svého rozvoje a učení, aby bylo způsobilé zvládat s uspokojením život ve školním prostředí, dorozumět se v českém jazyce, bez vážnějších problémů zvládat školní práci a strukturované učení. V přípravné třídě je zapotřebí zaměřit se zejména na tyto oblasti a podporovat rozvoj dovedností, jejichž osvojení dítěti školní začátky usnadní.

Záznamový arch umožňuje sledovat **deset základních dovedností**. Jsou formulovány v podobě očekávaných výstupů, k nimž by vzdělávání v přípravné třídě mělo směřovat. Nejsou to výstupy povinné, ale pouze orientační, jichž každé dítě může dosahovat v jiné kvalitě či v jiné úrovni dokonalosti, dle svých osobních dispozic a možností. **Tyto výstupy jsou však určující pro pedagogické úsilí učitelky, která by se měla snažit poskytnout každému dítěti takovou podporu a pomoc, aby dosáhlo maxima svých individuálních možností.**

Záznamový arch může sloužit ke zjištění toho, na jaké úrovni rozvoje a učení je dítě při vstupu do přípravné třídy (můžeme jeho pomocí provést **základní vstupní diagnostiku dítěte** a spolehlivěji rozpoznat jeho konkrétní vzdělávací potřeby). V průběhu školního roku pak může sloužit učitelce k **postupnému sledování vzdělávacích pokroků dítěte** a ověřování toho, zda a v jaké míře si dítě sledované dovednosti osvojuje či nikoli. Dle zjištění pak učitelka v rámci individuálního vzdělávacího plánu upravuje vzdělávací nabídku.

Záznamový arch postačuje pro čtyři záznamy (má sloupce *I. – IV.*). Rubriku na **poznámky u jednotlivých dovedností** lze využít tehdy, má-li dítě v konkrétní dovednosti vážnější problémy a potřebuje-li výraznější intervenci. Tuto rubriku může učitelka využít také k upřesnění zápisu, popř. k uvedení jiných důležitých skutečností, které se zjištěním souvisejí.

Prostor pro **pracovní poznámky** (na poslední straně archu) učitelka využije pro závěry z jednotlivých etap, kdy hodnotí vzdělávací pokroky dítěte. Zapisuje zde konkrétní podněty pro pedagogickou práci do další etapy a zároveň zhodnotí i konkrétní pedagogická opatření, která byla uskutečněna (zda a nakolik byla či nebyla opatření či intervence účinná). Má tak možnost získávat **průběžně zpětnou vazbu** a podle toho pak plánovat, usměrňovat či korigovat svoje další vzdělávací kroky.

Při práci s archem zapisujeme v příslušném sloupci k jednotlivým dovednostem, na jaké úrovni ji dítě zvládá.

Hodnotíme podle stupnice 1 – 4. Pokud nemáme dostatek podnětů k tomu, abychom úroveň určité dovednosti zhodnotili, zapíšeme **N** (např. u dítěte, které se dostatečně neprojevuje, dosud mluví špatně česky apod.). V další etapě se pak pokusíme skutečnost zjistit a údaj doplnit.